

תוכנית הלימודים לקורס אנטומיה ב -- עדכון מיום 17.6.2026

קורס מס' 2740266 לתלמידי רפואה שנה א, סמסטר אביב תשפ"ו 2025/2026

1. צוות הקורס

- מרכז הקורס: פרופ' (חבר) אסף מרום assafma@technion.ac.il, בניין רפפורט קומה 13, מעבדה 2300 (פגישה בתיאום מראש)
- מדריכה אחראית: ד"ר ליאת רוטנשטרייך liatro@campus.technion.ac.il
- בצוות הקורס משתתפים מדריכים משנים מתקדמות

2. מהלך ומיקום הקורס

- ההרצאות מתקיימות **בימי ב** בין השעות 08:30-11:30, ו**בימי ה** בין השעות 14:30-16:30 באולם רות בפקולטה לרפואה
- הדיסקציות מתקיימות במרכז להדרכה ומחקר לאנטומיה ע"ש דויד וואלרי פרקש
- כל מפגש מעבדה מתקיים בשלושה מחזורים:
- לקבוצת רישום 11 (להלן: "קבוצה א") בימי ב בין השעות 17:00-20:00
- לקבוצת רישום 12 (להלן: "קבוצה ב") בימי ג בין השעות 17:00-20:00
- לקבוצת רישום 13 (להלן: "קבוצה ג") בימי ה בין השעות 17:00-20:00
- שימו לב, אין להחליף בין הקבוצות.

3. מטרת הקורס

הקורס מתאר באופן מקיף את מבנה בית החזה, הבטן, האגן והגף התחתון באדם, על מנת להקנות בסיס ידע רחב באנטומיה של איזורים אלה מנקודת מבט קלינית. בסיום הקורס הלומדים יהיו מסוגלים:

- לתאר את האנטומיה האיזורית של בית החזה, הבטן, האגן והגף התחתון באדם מבחינת המרכיבים האנטומיים הבאים: מבנה גרמי, שרירים ומפרקים, איברים פנימיים, עצבוב, אספקה דמית וניקוז ורידי ולימפטי.
- לקרוא את האנטומיה הרדיולוגית הבסיסית של איזורים אלה באמצעי הדימות השכיחים ברפואה.
- להשתמש בידע האנטומי כדי לנתח מצבים קליניים בסיסיים.

4. מטלות אקדמיות

- הקורס, אשר מבוסס על הרצאות ומעבדות דיסקציה של גוף האדם, עשוי ארבעה חלקים: (א) בית החזה, (ב) הבטן, (ג) האגן ו- (ד) הגף התחתון.
- ההשתתפות במעבדות הדיסקציה במלואן היא חובה, ומהווה תנאי לגשת לבחינה הסופית. בקשה להיעדר ממעבדה תובא עד שלושה ימים לפני המעבדה לאישור מרכז הקורס בדוא"ל בלבד ובצירוף האישורים המתאימים. היעדרות לא מאושרת ממעבדה תגרוור הורדה של 3 נקודות מן הציון הסופי של הקורס.
- סטודנט שאושר לו להיעדר ממעבדה, ישלים אותה ואת המטלות שבה בתיאום עם המדריכה האחראית. את המעבדה יש להשלים עד למועד המעבדה העוקבת. מועד ההשלמה ייקבע על-פי שיקולי המדריכים והקורס. לא השלים הסטודנט את המעבדה כנדרש, הדבר ייחשב כהיעדרות לא מוצדקת מהמעבדה.
- בראשית כל מפגש מעבדה יתקיים בוחן קצר על חומר הלימוד לפי תדריך הדיסקציה.
- לקראת מעבדות הדיסקציה על כל סטודנט לרכוש חלוק מעבדה (שרוול ארוך). כלי דיסקציה וכפפות יסופקו על ידי מרכז ההדרכה.
- למעבדות יש להופיע עם חלוק מעבדה, בלבוש נאות ובנעליים סגורות, וכן בכרטיס סטודנט בתוקף. מומלץ להביא כלי כתיבה ומשטח קשיח לכתיבה.
- בסיום הקורס תתקיים בחינה סופית אחת אשר עשויה שני חלקים: חלק עיוני בכתב וחלק מעשי של זיהוי מבנים אנטומיים במעבדה. הן במועד א הן במועד ב יש לגשת לבחינה על שני חלקיה. על מנת לקבל ציון "עובר" בקורס יש להשיג ציון "עובר" (55 ומעלה) בכל אחד משני חלקי הבחינה בנפרד ובאותו מועד. למען מנוע ספק: נכשל תלמיד בחלק אחד של הבחינה, יהא מחוייב להיבחן במועד הבא על שני החלקים. לדוגמה: סטודנט שקיבל במועד א ציון 70 בחלק העיוני וציון 50 בחלק המעשי, ציונו הסופי בקורס במועד א יהיה "נכשל" ויהיה עליו לגשת למועד ב. במועד ב ייגש הסטודנט מחדש לבחינה: הן לחלק העיוני הן לחלק המעשי. למען הסר ספק, הציון הסופי ייקבע אך ורק על-פי הציונים בשני חלקי הבחינה שניגש אליהם הסטודנט במועד ב (כלומר המועד האחרון, על שני חלקיו, הוא הקובע).

- החומר לחלק המעשי של הבחינה הסופית הוא תדריך המעבדה, החתכים הנלווים, וחתכי הדימות. רוב השאלות בבחינה לקוח ישירות ממקורות אלה. בבחינה ישולבו עד 10% שאלות אתגר, שאינן לקוחות בהכרח מתדריך המעבדה. שימו לב, בקורס "אנטומיה ב" כשליש מהשאלות בבחינה המעשית הן שאלות זיהוי רדיולוגיות.
- רשימות מסכמות הן כלי עזר חשוב, אך לא יתקבלו ערעורים על הבחינה המעשית הנסמכים עליהן.
- החלק העיוני של הבחינה הסופית מבוסס על החומר הנלמד בשיעורים ובמעבדות, ומשולבות בו עד כ־10% שאלות המבוססות על חומר הקריאה בספרות הקורס כמפורט להלן.

5. שקלול הציון הסופי

- ציון החלק העיוני של הבחינה הסופית מהווה 50% מן הציון המשוקלל.
 - ציון המעבדה מהווה 50% מן הציון המשוקלל.
 - רכיבי ציון המעבדה:
 - ציון החלק המעשי של הבחינה הסופית מהווה 80% מציון המעבדה
 - הישגי הסטודנט במפגשי המעבדה לאורך הסמסטר מהווים 20% מציון המעבדה. הישגים אלה מחושבים באופן הבא:
1. ממוצע הבחנים מהווה 50% מהישגי הסטודנט במפגשי המעבדה לאורך הסמסטר.
 2. הערכת המדריך לסטודנט מהווה 50% מהישגי הסטודנט במפגשי המעבדה לאורך הסמסטר.
 3. הערה: במהלך הסמסטר ולקראת תקופת הבחינות, כל סטודנט יחוייב בשלוש תורנויות בחדר הדיסקציה. מילוי חובת התורנות מהווה רכיב בהערכת המדריך.

לסיכום, ישנם 4 רכיבים לציון הסופי ואלה משקליהם באחוזים מן הציון הסופי:

משקל	רכיב
50%*	החלק העיוני של הבחינה
40%*	החלק המעשי של הבחינה
5%	ממוצע ציוני בחנים
5%	ממוצע הערכת המדריך

* לא ישוקלל ציון נמוך מ־55. ציון נכשל ברכיב זה משמעותו ציון "נכשל" בקורס.

6. ספרות הקורס

הבחינות בקורס מבוססות על שני מקורות: חומר ההרצאות, ובנוסף חומרי הקריאה הבאים (לפי עמודי הקריאה המפורטים בטבלה):

- Moore KL, Dalley AF, and Agur A. 2022. Clinically Oriented Anatomy (9th ed.) Lippincott Williams and Wilkins.
- Netter FH (2019) Atlas of Human Anatomy (7th ed.) Elsevier.
- תדריך הדיסקציות (בהוצאה פנימית) יימסר לסטודנטים בתחילת הסמסטר.
- הבחינה מבוססת בעיקרה על החומר הנלמד בשיעורים, ומשולבות בה גם שאלות המבוססות על חומר הקריאה בספרות הקורס.

7. מועדי הבחינות המעודכנים

מועד א: 19.8.2026

מועד ב: 8.9.2026

פירוט על אודות מבנה יום הבחינה יפורסם לקראת סוף הסמסטר.

כל ההנחיות במסמך זה כתובות בלשון פנייה כללית ומכוונות לסטודנטיות ולסטודנטים כאחד

התוכנית כפופה לשינויים

שבוע	יום	תאריך	שעות	נושא ההרצאה/מעבדה	מרצה	עמודי קריאה
חלק א: בית החזה ♦ אחראי: ד"ר אורי הברפלד						
1	ב	13.4	08.30-11.30	קירות בית החזה והצלעות והשד; הסרעפת ומנגנון הנשימה	ד"ר א. הברפלד	297-324
	ה	16.4	14.30-16.30	שרירי קירות בית החזה; החלל הפליאורלי והריאות	ד"ר א. הברפלד	332-355
	ב	13.4	17.00-20.00	דיסקציה מס' 1: דופן בית החזה והריאות	צוות המדריכים	1-8
	ג	14.4	17.00-20.00	דיסקציה מס' 1: דופן בית החזה והריאות	צוות המדריכים	1-8
	ה	16.4	17.00-20.00	דיסקציה מס' 1: דופן בית החזה והריאות	צוות המדריכים	1-8
2	ב	20.4	08.30-11.00	הלב והפריקרדיום; כלי הדם הכליליים (השיעור מסתיים בשעה 11.00)	ד"ר א. הברפלד	363-390
	ה	23.4	14.30-16.30	המדיאסטינום	ד"ר א. הברפלד	390-409; 355-362
	ב	20.4	17.00-20.00	ביום זה לא תתקיים דיסקציה		
	ג	21.4	17.00-20.00	יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל		
	ה	23.4	17.00-20.00	ביום זה לא תתקיים דיסקציה		
3	ב	27.4	08.30-11.30			
	ה	30.4	15.00-17.00			
	ב	27.4	17.00-20.00			
	ג	28.4	17.00-20.00			
	ה	30.4	17.00-20.00			
4	ב	4.5	08.30-11.30			
	ה	7.5	14.30-16.30			
	ב	4.5	17.00-20.00			
	ג	5.5	17.00-20.00			
	ה	7.5	17.00-20.00			
5	ב	11.5	08.30-11.30	דימות בית החזה	ד"ר י. ספיר	Clinical boxes

שבועיים אלה מיועדים לבחינות

Clinical boxes	ד"ר י. ספיר	דימוות בית החזה		14.30-16.30	14.5	ה	
9-12	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 2: המדיאסטינום (קב' רישום 11)		17.00-20.00	11.5	ב	
9-12	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 2: המדיאסטינום (קב' רישום 12)		17.00-20.00	12.5	ג	
לא תתקיים דיסקציה ביום זה				17.00-20.00	14.5	ה	
Clinical boxes	ד"ר א. הברפלד	הבדיקה הפיזיקלית של בית החזה * מתכונת יום ה		14.30-16.30	18.5	ב*	6
ערב שבועות				14.30-16.30	21.5	ה	
9-12	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 2: המדיאסטינום (קב' רישום 13) * מתכונת יום ה		17.00-20.00	18.5	ב*	
לא תתקיים דיסקציה ביום זה				17.00-20.00	19.5	ג	
ערב שבועות				17.00-20.00	21.5	ה	
חלק ב: הבטן ♦ אחראית: ד"ר חני רייס							
411-444	ד"ר ל. רוטנשטריך	גבולות חלל הבטן, דופן הבטן הקדמית ותעלת המפשעה; הרניות		08.30-11.30	25.5	ב	7
445-492	ד"ר ח. רייס	הפריטוניאום		14.30-16.30	28.5	ה	
13-23	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 3: הלב והעורקים הכליליים		17.00-20.00	25.5	ב	
13-23	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 3: הלב והעורקים הכליליים		17.00-20.00	26.5	ג	
13-23	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 3: הלב והעורקים הכליליים		17.00-20.00	28.5	ה	
445-492	ד"ר ח. רייס	הפריטוניאום (המשך); איברי הבטן הפנימיים		08.30-11.30	1.6	ב	8
497-520	ד"ר ח. רייס	הכבד, הבלבב והעץ המרתי		14.30-16.30	4.6	ה	
24-31	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 4: דופן הבטן ותעלת המפשעה		17.00-20.00	1.6	ב	
24-31	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 4: דופן הבטן ותעלת המפשעה		17.00-20.00	2.6	ג	
24-31	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 4: דופן הבטן ותעלת המפשעה		17.00-20.00	4.6	ה	
495-510; 462-482	רייס	יום הלימודים בוטל	כלי הדם והניקוז הלימפטי של הבטן; אנסטומוזות פורטוקוא	08.30-11.30	8.6	ב	9
521-554	ד"ר ח. רייס		קיר הבטן האחורי והאיברים הרטרופריטוניאליים	14.30-16.30	11.6	ה	
41-48	מדריכים	יום הלימודים בוטל	דיסקציה מס' 5: איברי הבטן - חלק א	17.00-20.00	8.6	ב	

41-48	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 5: איברי הבטן - חלק א	17.00-20.00	9.6	ג	
41-48	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 5: איברי הבטן - חלק א	17.00-20.00	11.6	ה	
חלק ג: האגן ♦ אחראית: ד"ר חני רייס						
Clinical boxes	ד"ר י. ספיר	דימוות הבטן: איברים פרנכימיטיים וקרום הצפק; מערכת העיכול	08.30-11.30	15.6	ב	10
582-595 ;560-582	ד"ר ח. רייס	חלל האגן וגבולותיו; הפציות באגן	14.30-16.30	18.6	ה	
41-48	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 6: איברי הבטן - חלק ב	17.00-20.00	15.6	ב	
		יום פקולטה**	17.00-20.00	16.6	ג	
41-48	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 6: איברי הבטן - חלק ב	17.00-20.00	18.6	ה	11
595-615	ד"ר ח. רייס	איברי האגן; איברי המין החיצוניים והפנימיים של הגבר	08.30-11.30	22.6	ב	
615-636	ד"ר ח. רייס	איברי המין הפנימיים והחיצוניים של האישה	14.30-16.30	25.6	ה	
49-57	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 7: קיר הבטן האחורי	17.00-20.00	22.6	ב	
49-57	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 7: קיר הבטן האחורי	17.00-20.00	23.6	ג	
49-57	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 7: קיר הבטן האחורי	17.00-20.00	25.6	ה	
636-668	ד"ר ח. רייס	הפרינאום; אספקת הדם לאגן, ניקוז וורידים ולימפטי	08.30-11.30	29.6	ב	12
--	פרופ' עידו שולט	לידה	14.30-16.30	2.7	ה	
58-68	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 8: האגן באישה והאגן בגבר	17.00-20.00	29.6	ב	
58-68	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 8: האגן באישה והאגן בגבר	17.00-20.00	30.6	ג	
58-68	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 8: האגן באישה והאגן בגבר	17.00-20.00	2.7	ה	
חלק ד: הגף התחתון ♦ אחראי: ד"ר בן קפלן						
Clinical boxes	יפורסם	דימוות האגן	08.30-11.30	6.7	ב	13
713-731 ;673-713 731-752	ד"ר ב. קפלן	מדורי הירך והעכוז	14.30-16.30	9.7	ה	

69-74	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 9: הפרינאום באישה והפרינאום בגבר	17.00-20.00	6.7	ב	
69-74	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 9: הפרינאום באישה והפרינאום בגבר	17.00-20.00	7.7	ג	
69-74	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 9: הפרינאום באישה והפרינאום בגבר	17.00-20.00	9.7	ה	
753-777; 803-816	ד"ר ב. קפלן	הירך (המשך); מפרק הברך והשוק	08.30-11.30	13.7	ב	14
778-795; 816-837	ד"ר ב. קפלן	כף הרגל והקרסול; עצבוב ויציבה	14.30-16.30	16.7	ה	
75-84	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 10: הירך והעכוז	17.00-20.00	13.7	ב	
75-84	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 10: הירך והעכוז	17.00-20.00	14.7	ג	
75-84	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 10: הירך והעכוז	17.00-20.00	16.7	ה	
Clinical boxes	ד"ר י. ספיר	דימוות הגף התחתון	08.30-11.30	20.7	ב	
85-99	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 11: הברך והשוק; הקרסול וכף הרגל	17.00-20.00	20.7	ב	15
85-99	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 11: הברך והשוק; הקרסול וכף הרגל	17.00-20.00	21.7	ג	
85-99	צוות המדריכים	דיסקציה מס' 11: הברך והשוק; הקרסול וכף הרגל	17.00-20.00	23.7	ה	

לימודים במתכונת יום ה *

בשבוע זה קבוצת רישום 12 תתפצל בין שני ימי הלימוד האחרים במעבדה **